

Kommunal- og forvaltningskomiteen NTLs innspill til statsbudsjettet for 2020

Driftskutt

Alle etater og statlige virksomheter som jobber med samfunnets infrastruktur, og andre overordnede, nasjonale hensyn rammes når driftsbudsjettene til statlige virksomheter kuttes, det går ut over viktige samfunnsoppgaver.

Regjeringens forslag om en videreføring av flate kutt gjennom den såkalte ABE-reformen går utover kvaliteten på arbeidet som gjøres i alle statlige virksomheter. Kuttet representerer en manglende politisk vilje til å vurdere situasjonen i den enkelte virksomhet. Denne sparepolitikken svekker det offentlige og fører til dårligere beredskap, svekket velferd, trygghet og rettssikkerhet for innbyggerne. Kuttpolitikken medfører senere avklaring og lengre ventetid for de som får ytelser fra NAV, færre tilsyn fra Arbeidstilsynet, tapt skatteproveny som følge av færre kontroller i Skatteetaten, lengre ventetid for næringslivet på grunn av underfinansiering av Brønnøysundregistrene og en domstolsadministrasjon med lange køer og en uforsvarlig arbeidsbelastning. Norsk Tjenestemannslag ber komiteen samles om en innstilling hvor ABE-kuttene fjernes.

Statens arbeidsgiveransvar

Regjeringen skriver i Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) budsjettforslag at: «Hovedavtalen i staten legger grunnlaget for medbestemmelse i de statlige virksomhetene. Hovedavtalen løper ut 31. desember 2019 og arbeidet med ny avtale pågår. Departementet ønsker en modernisering og forenkling av avtalen, som speiler utviklingen i arbeidsliv og i organisasjonsformer og som viderefører et godt partsarbeid. Arbeidsgiverrådets anbefalinger vil være viktige for statens posisjoner i forhandlingene». NTL er svært bekymret for denne formuleringen. Arbeidsgiverrådets uklare rolle gjør departementets ansvar som statens arbeidsgiverrepresentant mindre tydelig. I offentlige notater har arbeidsgiverrådet antydnet at man bør avvike forhandlingsretten i staten.

To ulike tariffavtaler i staten er unødig ressurskrevende og uoversiktlig for statens ledere og ansatte. Det er svært uheldig at statens ansatte ikke har like lønns- og arbeidsvilkår.

Det er viktig at det finnes pålitelig statistikk som viser lønn- og lønnsutviklingen mellom grupper, kjønn og virksomheter. Tidligere fikk partene tilgang på denne statistikken gjennom Statens sentrale tjenestemannsregister, men nedleggelsen av registeret har gjort det svært vanskelig å få en slik oversikt og dette svekker mulighetene for å sikre likelønn og sammenligne lønnsutviklingen mellom virksomheter og grupper av ansatte i det statlige tariffområdet.

NTL er også bekymret for overføringen av rådgiveroppgaver fra Difi til DFØ fra 1.1.2020 og at disse oppgavene dermed flyttes utenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementets sektoransvar. Det vil være svært uheldig om ansvaret for statlig arbeidsgiverpolitikk fragmenteres og om denne knyttes sterkere til økonomistyring på bekostning av det personalpolitiske perspektivet.

Digitalisering

I proposisjonen viser departementet til at «regjeringen vil at 50 prosent av nettogevinstene som oppstår internt i virksomheten skal bidra til økt handlingsrom i budsjettet gjennom en reduksjon av virksomhetens budsjetttramme.»

NTL mener en eventuell reduksjon av budsjetttrammer må skje først etter at reduserte kostnader er dokumentert og kontrollert for ettervirkningene av de merkostnader som er forbundet med

innføringen av nye systemer og prosesser, som testing, dokumentasjon og opplæring. Digitaliseringstiltak må først og fremst bidra til å øke kvaliteten på offentlige tjenester, og eventuelle økonomiske gevinster må ikke bli grunnlag for budsjettering før de er påvist.

Skytjenester

Regjeringen foreslår å bevilge 11 millioner kroner til å etablere markedsplass for skytjenester i løpet av 2020, samtidig foreslår man 35 millioner kroner til utvikling av fellesløsninger for langtidsbevaring av digitale arkiver og tilgjengeliggjøring i Digitalarkivet.

Staten bør være mer offensiv i utviklingen av lagrings- og driftstjenester i egen regi. Tankegangen bak satsningen på fellesløsninger for langtidslagring og tilgjengeliggjøring av digitale arkiver følger opp føringene gitt av arkivlovutvalget, men kan med fordel også følges opp for operasjonelle data, driftsmiljø og fagarkiv. Midlene som er satt av til «Markedsplassen», skal være en prosessstøtte i anskaffelsesprosesser og støtte til sikkerhets- og risikovurderinger, men ville vært bedre brukt til å etablere offentlige fellestjenester som kan tilbys statlige virksomheter, kommuner og fylkeskommuner.

Gjennom å opprette denne markedsplassen tilrettelegger man for en storstilt privatisering innen offentlig IT ved å la private aktører eller de store internasjonale teknologigigantene overta administrasjonen og lagringen av offentlige data. Vi er spesielt bekymret for den planlagte bruken av private skytjenester som vil iverksettes i Forsvaret allerede neste år. Når IKT-systemer driftes og utvikles av private aktører mister Forsvaret kontroll over hvem som har tilgang til hvilken informasjon. Erfaringer fra andre sektorer har vist at det er svært vanskelig å forhindre at utenlandske statsborgere får tilgang til skjermte data. Privatisering av offentlige IKT-tjenester øker faren for sikkerhetsbrudd betraktelig. Dette er en risiko vi ikke har råd til å ta.

NTL mener utvikling og drift av offentlige IKT-tjenester må organiseres slik at de er underlagt demokratisk styring og kontroll. Forvaltning av IKT-systemene må anses som en statlig kjerneoppgave. Statlige virksomheter bør utvikle og drifte sine fagsystemer i egen regi og ha eierskap til sin egen digitale struktur og arkitektur.

Alternativet til å sende data ut av landet til skytjenester drevet av de store teknologigigantene er å gjøre jobben selv. Dersom den enkelte virksomhet ikke kan gjøre jobben på egen hånd bør det utredes statlig drift av skytjeneste for offentlig virksomhet.

Utsetting av drift av datalagring til eksterne leverandører utgjør en privatisering av et sentralt statlig myndighetsområde som vi mener komiteen ikke bør akseptere. Når Forsvaret neste år starter arbeidet med å legge store deler av det som i dag er nettverk drevet av Forsvaret selv over i privat eide skytjenester innebærer det at det er private som skal lagre sensitiv informasjon. Vi anmoder om at komiteen innstiller på at offentlig bruk av private skytjenester utredes nærmere.

Nytt regjeringskvartal

Regjeringens skriver i budsjettforslaget at det nye regjeringskvartalet skal «være velegnet for regjeringens og departementenes arbeid, være åpent og inviterende, ha gode byggmessige kvaliteter og nødvendig sikkerhetsnivå.» Men i planene som regjeringen har lagt frem er det ikke plass til alle som skal jobbe der. Det legges opp til en underdekning av kontorplasser på 25 prosent og vi er sterkt tvilende til hvordan dette skal være velegnet for de som skal utføre departementenes arbeid.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Statsbygg har ikke vist noen vilje til å lytte til våre tillitsvalgte i departementene og DSS. Vi frykter at man legger opp til en bygging på premisser som vil medføre at målet om et samlet regjeringskvartal må oppgis ved en eventuell ferdigstilling grunnet plassmangel.